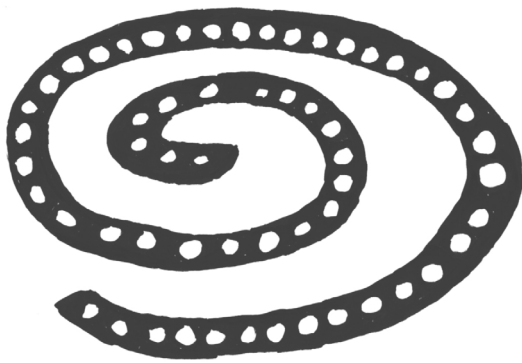

HERKKIEN
KORVIEN
TEHTÄVÄKORTIT 2

SARA SINTONEN
EMILIA ERFVING

HERKKIEN KORVIEN TEHTÄVÄKORTIT 2, verkkojulkaisu

© Helsingin yliopisto, Opettajankoulutuslaitos ja tekijät 2016
ISBN 978-951-51-2107-3 (pdf)

Tekstit: Sara Sintonen ja Emilia Erfving
Kuvitus ja taitto: Emilia Erfving

Julkaisua saa levittää ja käyttää vapaasti ei-kaupallisiin
tarkoituksiin.

HERKKIEN KORVIEN TEHTÄVÄKORTIT 2

Herkkien korvien tehtäväkortit 2 on jatko-osa esiopetukseen ja perusopetuksen alaluokille suunnatulle opetusmateriaalille. Materiaali julkaistaan digitaalisessa muodossa, ja sitä on mahdollisuus käyttää ja levittää ei-kaupallisissa tarkoituksissa.

Tehtävien pedagogisena tavoitteena on herättää kiinnostusta ja uteliaisuutta ääniä ja audiovisuaalisuutta kohtaan. Tehtävät houkuttavat hausalla tavalla tarkkailemaan, pohtimaan, kuvittelemaan, näkemään ja ennen kaikkea kuuntelemaan. Herkkien korvien tehtäväkortit –teokset sopivat monien eri oppiaineiden käyttöön ja ne tukevat erityisen hyvin monilukutaidon kehittymistä.

Tehtäväkortteja voi printata, tallentaa, heijastaa näytölle tai käyttää mobiilipäätteellä siinä järjestyksessä, kun se parhaiten tilanteeseen ja tavoitteisiin sopii. Niitä voi myös soveltaa monella tapaa yhdistellen, täydentäen ja keksien niitä itsekkin lisää. Tämän teoksen lopusta löydät korttikohtaisia vinkkejä korttien aiheamaailmojen käsittelyyn.

Teoksen tekijät, Sara Sintonen ja Emilia Erfving, ovat digitaalisesta kulttuurista ja audiovisuaalisuudesta innostuneita pedagogeja. Sara Sintonen työskentelee yliopistonlehtorina Helsingin yliopiston opettajankoulutuslaitoksella ja Emilia Erfving vapaana taiteilijana tehden lähinnä valokuvaajan ja kuvittajan töitä.

Herkkien korvien tehtäväkortit 2 on ladattavissa verkossa Helsingin yliopiston digitaalisesta arkistosta Heldasta, <https://helda.helsinki.fi/>. Yksittäisiä kortteja voi katsella blogissa, <http://herkatkorvat.tumblr.com/> ja englanninkielisiä kortteja löytyy osoitteesta www.keenears.net.

Julkaisua saa levittää ja käyttää vapaasti ei-kaupallisiin opetustarkoituksiin. Materiaalin käytöstä esimerkiksi maksullisissa koulutuksissa on kuitenkin sovittava tekijöiden kanssa erikseen. Materiaaliin perustuvia työpajoja ja koulutuksia voi tilata tekijöiltä.

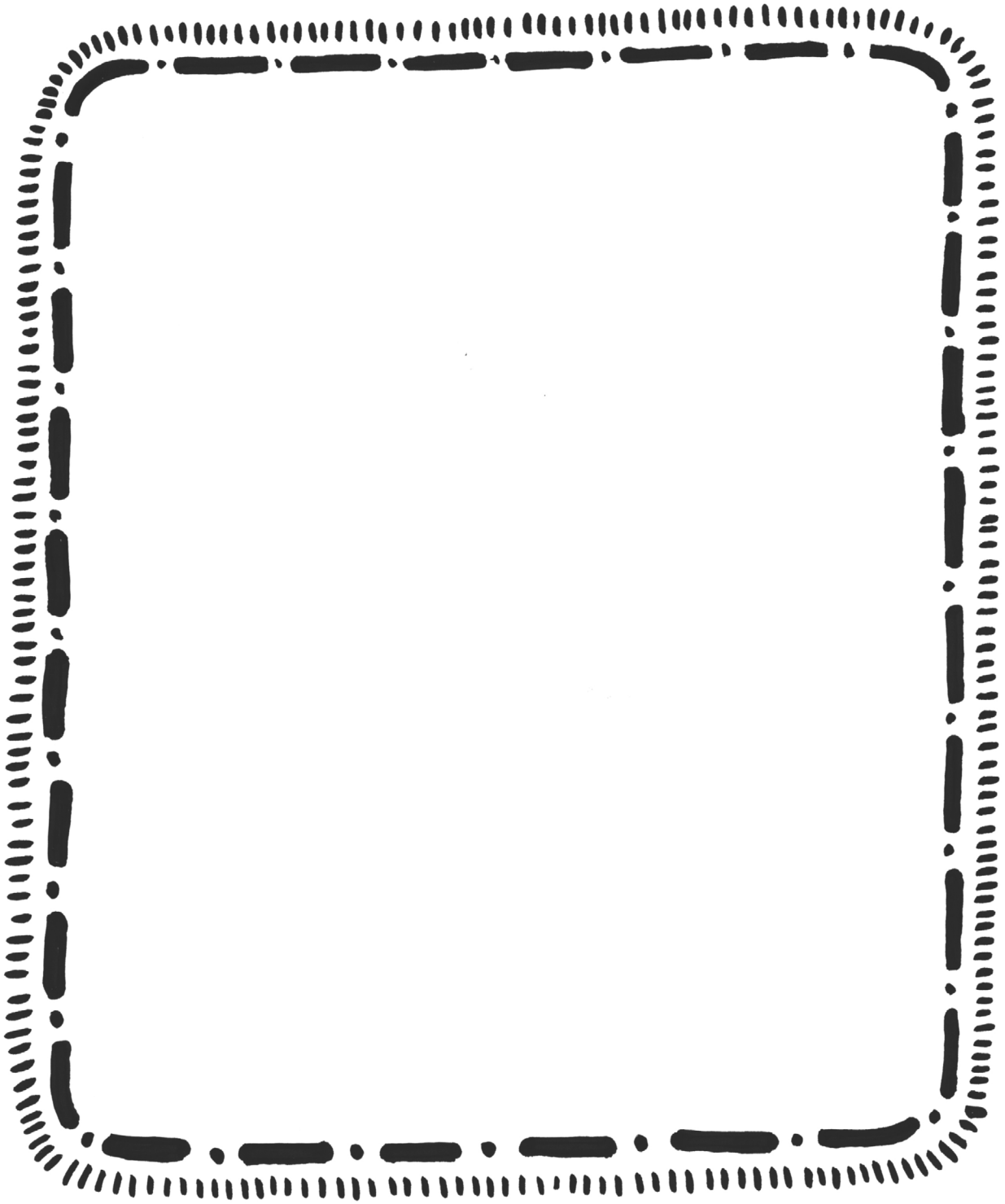

KUVIOI JA VÄRITÄ
FANFAARILIPUT.

MIKSI ON OLEMASSA
ERILAISIA **KORVIA?**

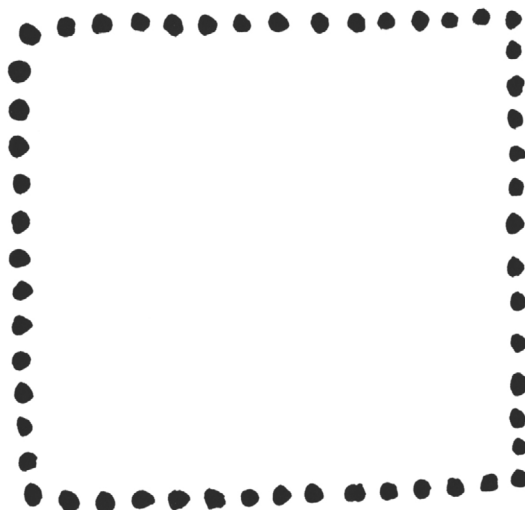
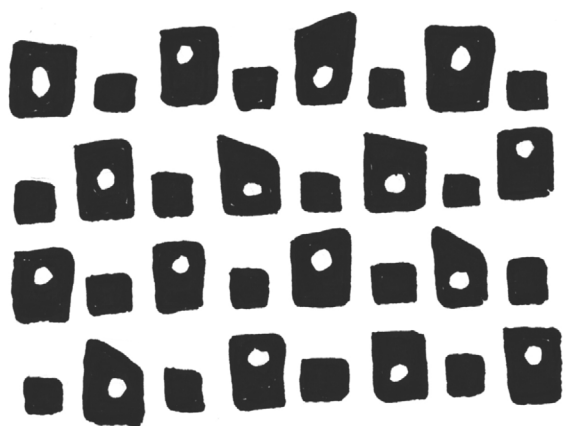
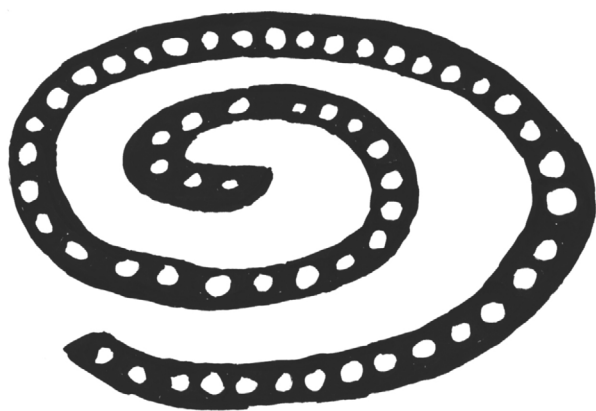
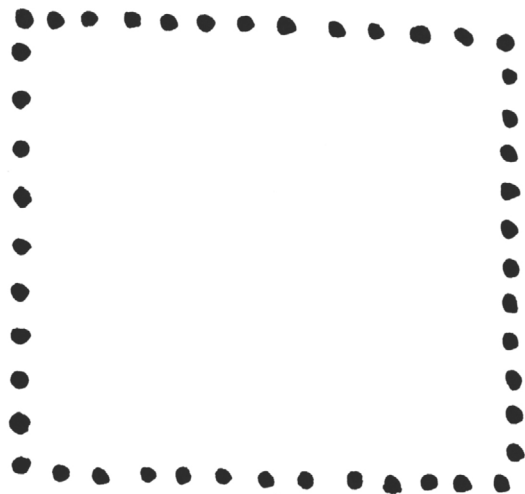

SUUNNITTELE TÄHÄN
UUDENLAINEN KORVA

MITEN NÄMÄ
OLENNOT
ÄÄNTELEVÄT?

KEKSI MIKÄ ÄÄNI **KUVIOON** LIITTYY.
SUUNNITTELE SILLE VASTAKOHTA.

OTA KÄTEESI ENSIMMÄINEN ESINE, JONKA NÄET JA TEE SILLÄ ÄÄNIÄ.

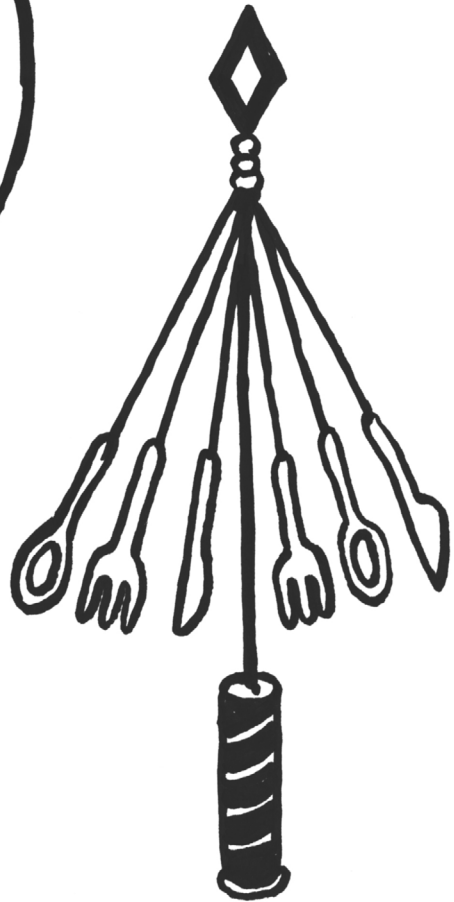
MILLAISIA ÄÄNIÄ SIITÄ LÄHTEE?
MISTÄ ESINEEN OMINAISUUKSISTA
SE JOHTUU?

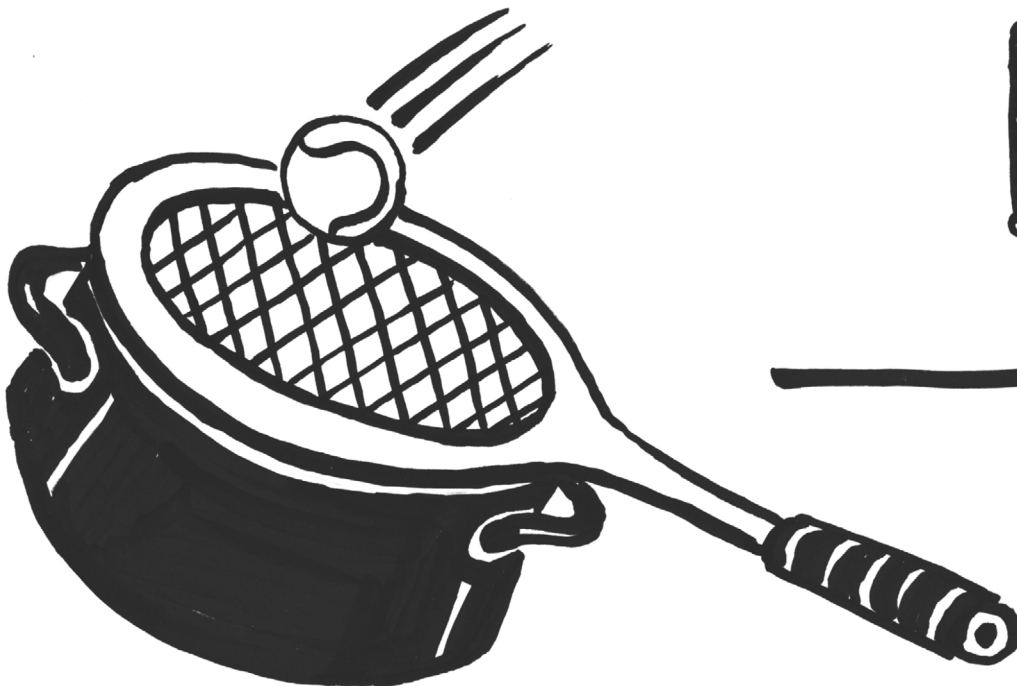

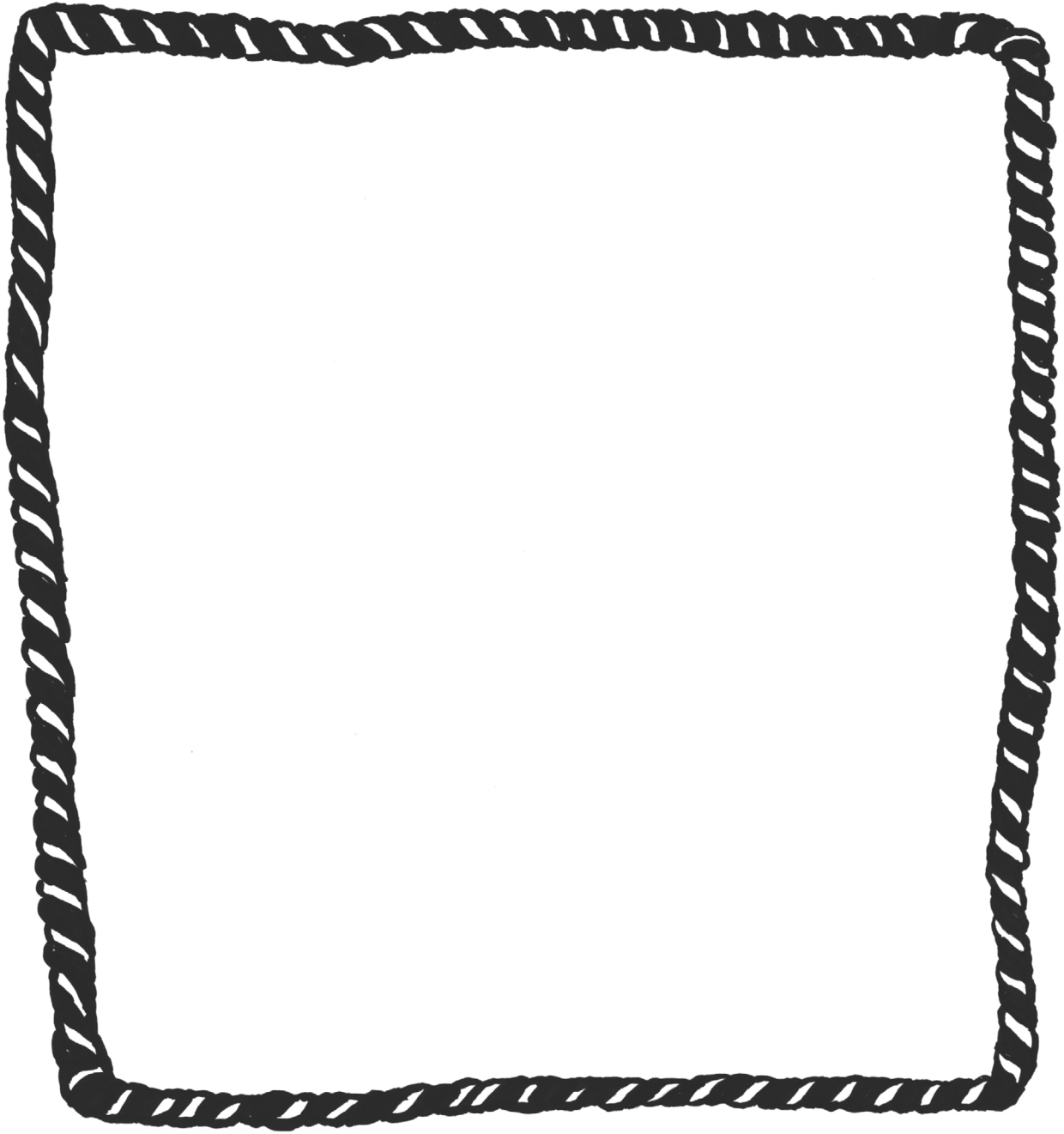
NIMEÄ SOITTIMET.

MILLAINEN ÄÄNI NIISTÄ LÄHTEE?

PIIRRÄ KUVITTEELLINEN SOITIN.
JA NIMEÄ SE.

VOIT MYÖS RAKENTAA SEN JA

SOITTA SILLÄ

SERENADIN!

ÄÄNIKEITTO

SINTONEN
& ERFVING
©
©

OHJE LISÄÄ LÖYTÄMÄSI ÄÄNET
KATTILAAN JA SEKOITA. TARKISTA HERKÄLLÄ KORVALLA
JA MUOKKAA TARPEEN MUKAAN.

KIRJOITA OMA
ÄÄNIRESEPTISI
JA VALMISTA OHJEEN
MUKAAN.

KUULOSTAVATKO KYSYMYKSET ERILAISILTA ?

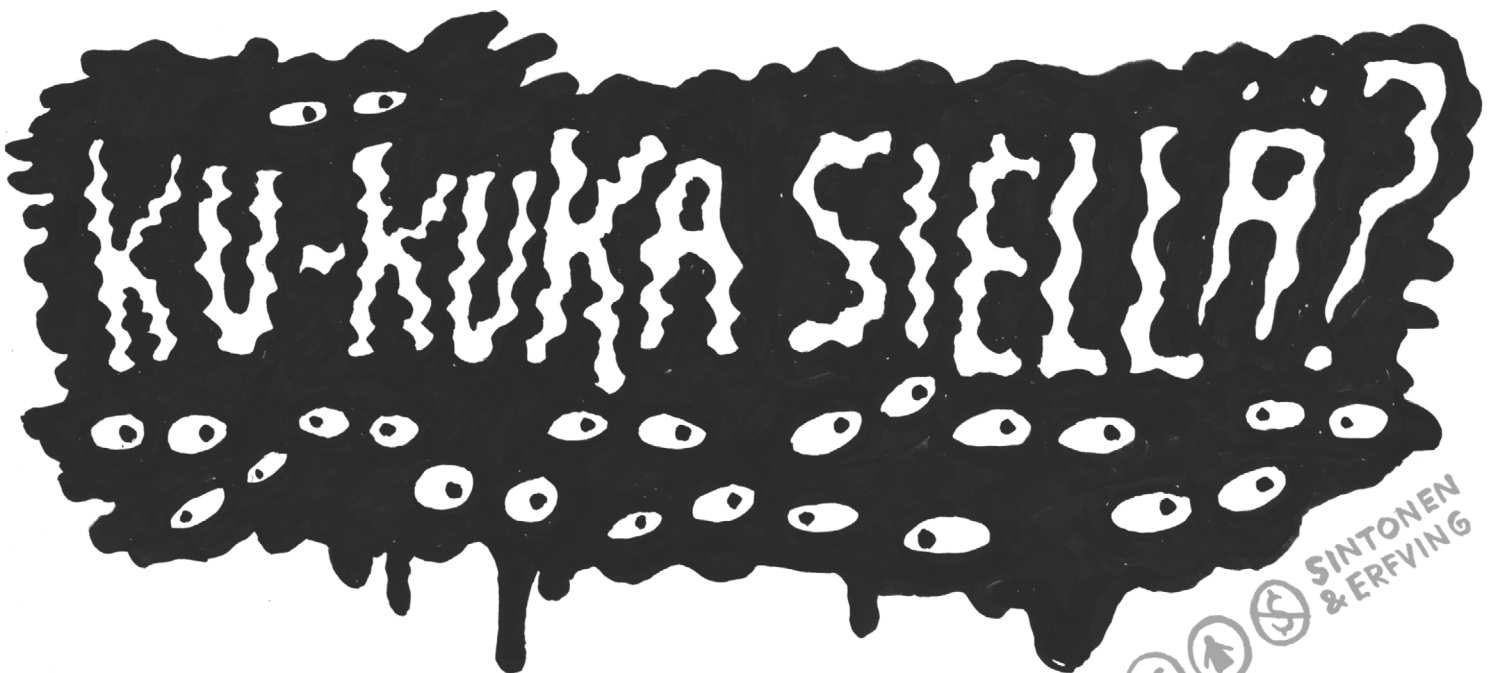
KUKA SIELIÄ?

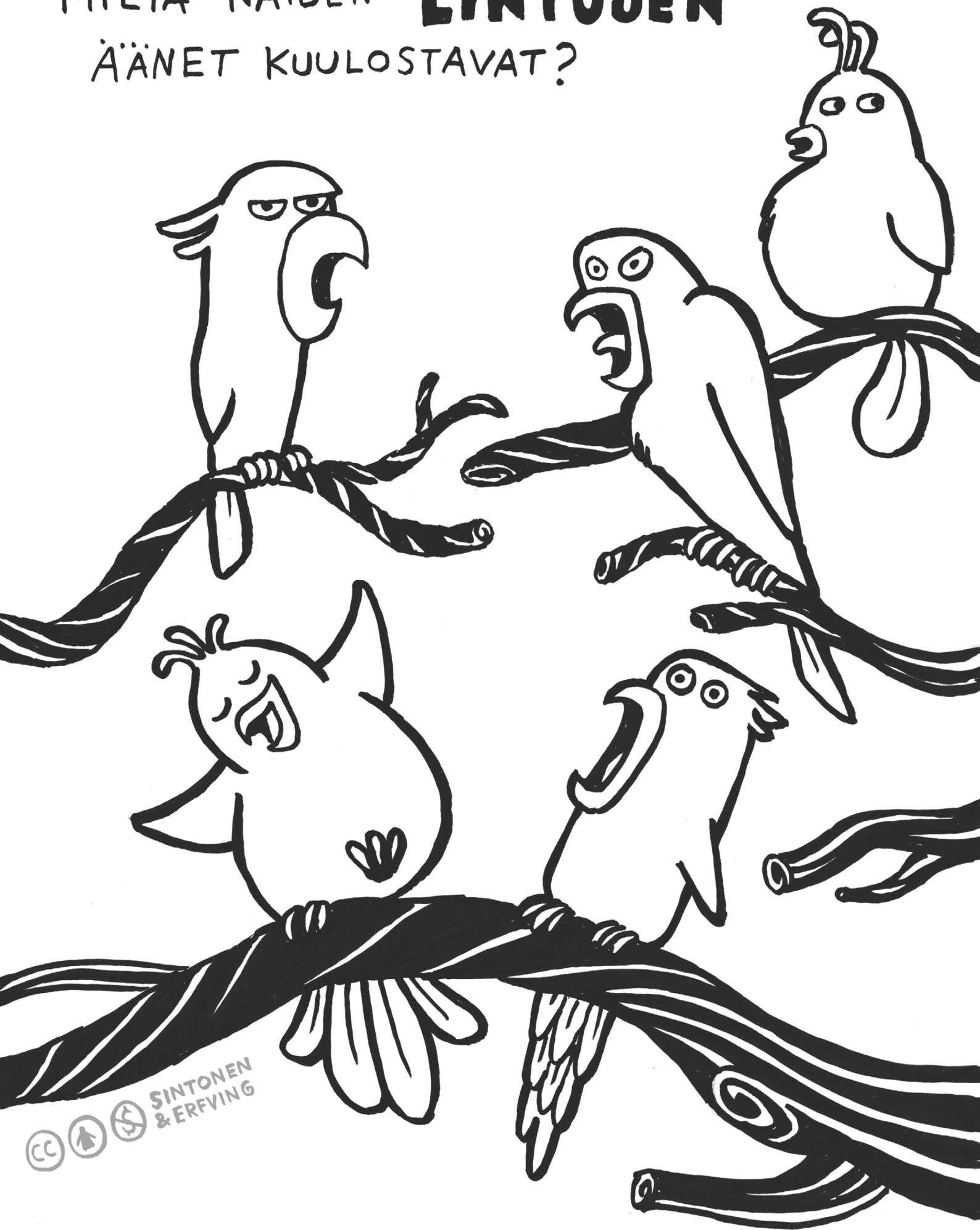
KUKA STELLA!

KUKA SIELIÄ?

MILTÄ NÄIDEN **LINTUJEN**
ÄÄNET KUULOSTAVAT?

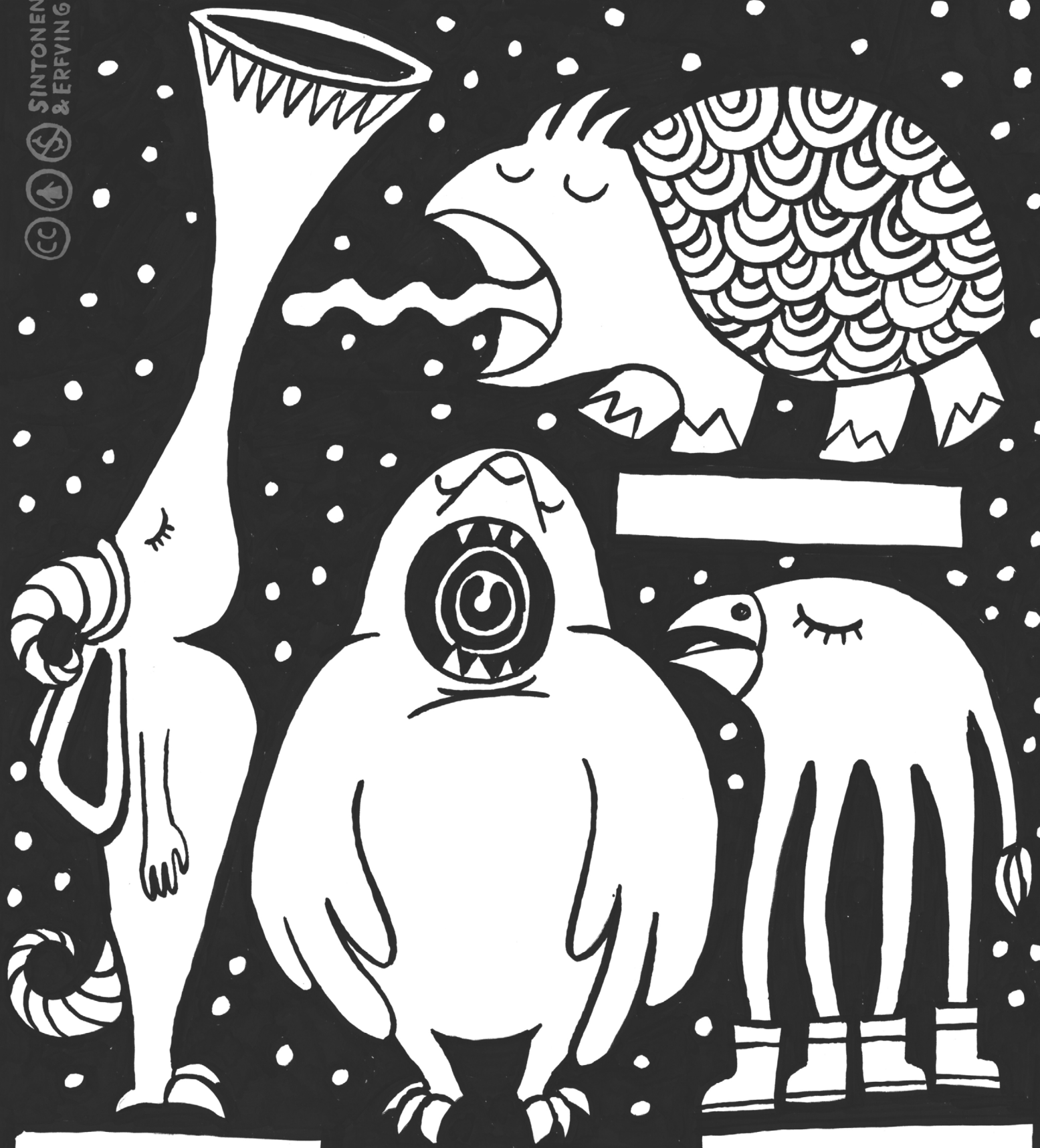
OLETKO JOSKUS KUULLUT
JOTAIN, MITÄ ET OLISI ARVANNUT
KUULEVASI? KIRJOITA TAI KERRO
KOKEMUKSESTA TARINA:

MINKÄLAISIA ÄÄNIÄ
KUVASTA **KUULUU?**

KEKSI ELÄINLAJILLE NIMI
SEN PERUSTEELLA, MITEN SE
ÄÄNTELEE.

© SINTONEN
& ERFVING

KARJUVAINEN

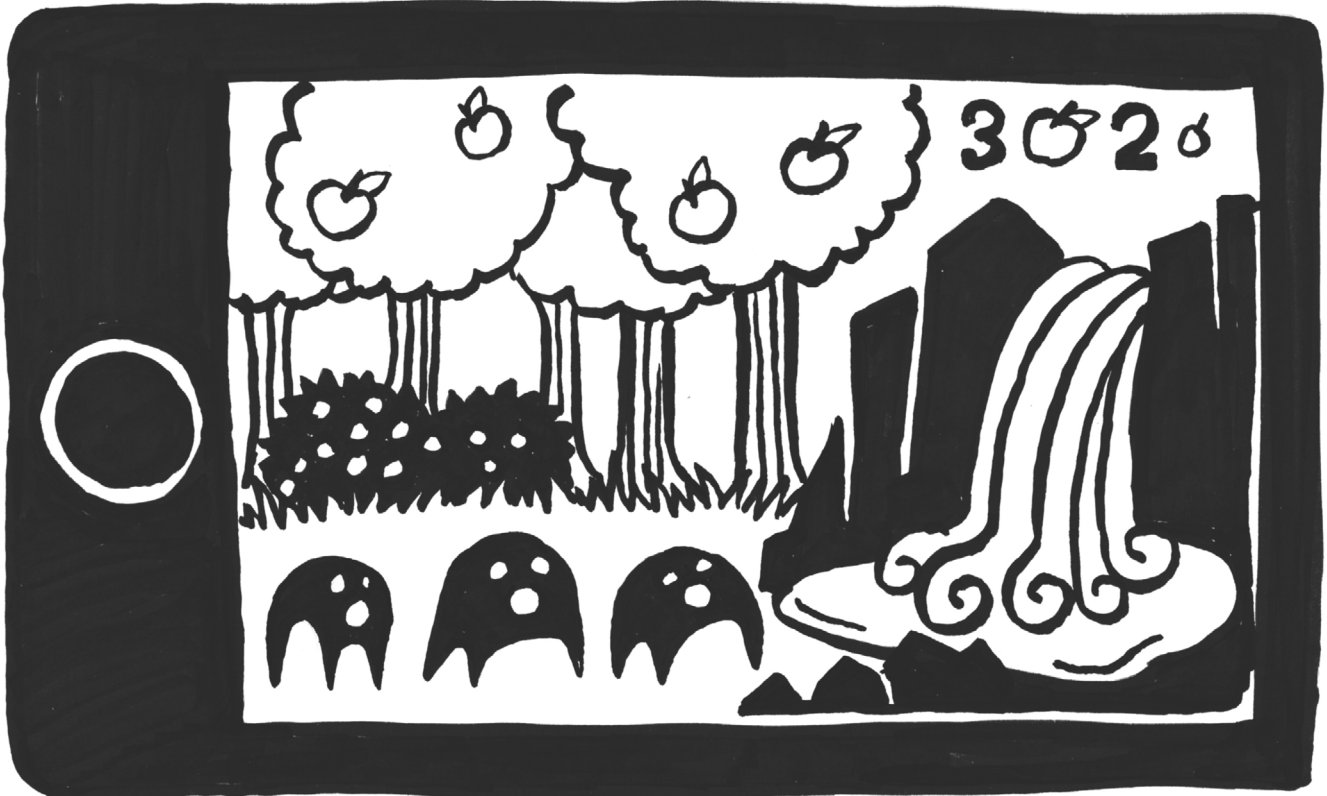
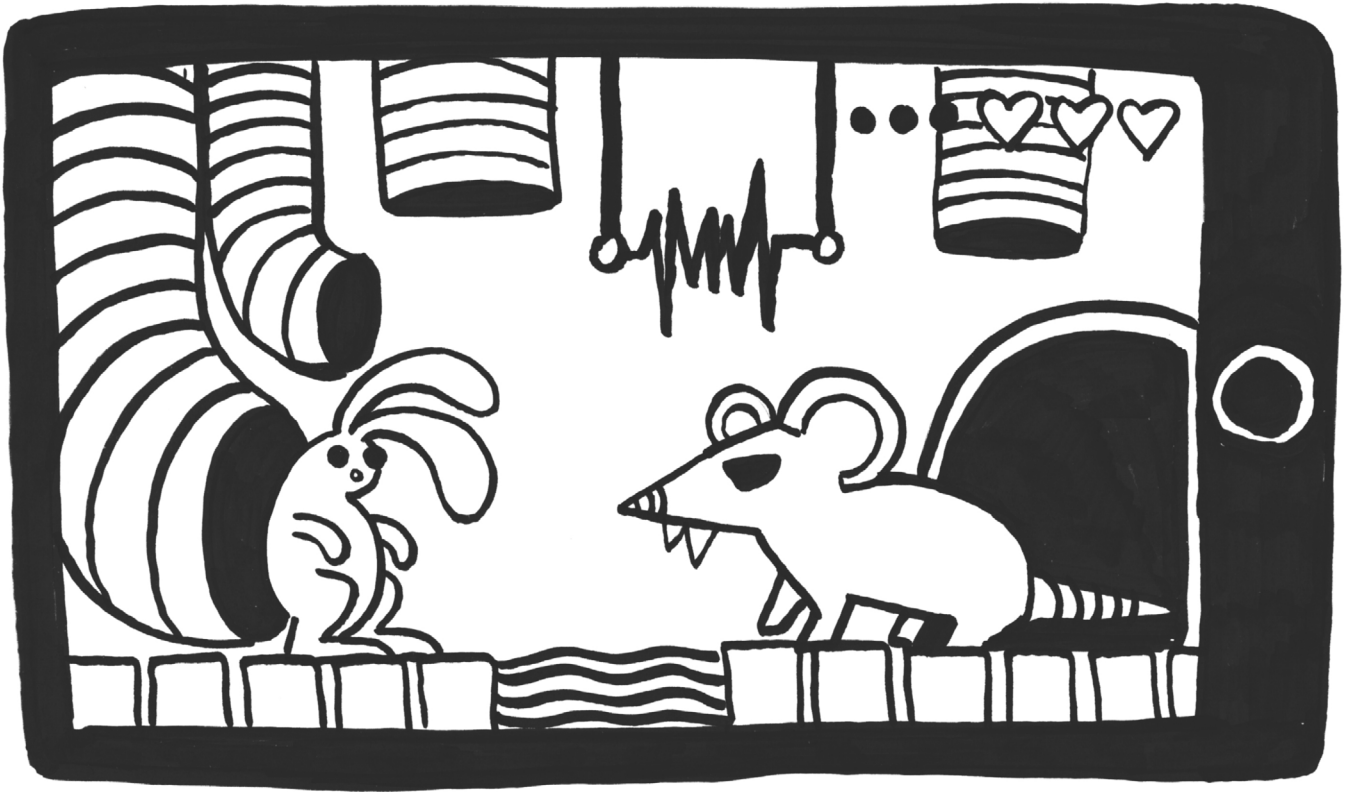

KEKSI UUSI ELÄINLAJI, JOKA
ÄÄNTELEE NIMENSÄ MUKAISESTI.

KERÄÄ TÄHÄN PURKKIIN
VAARALLISIA
ÄÄNIÄ.

IDEOI PELIMAAILMOIHIN ÄÄNET.

MILTÄ TUULI KUULOSTAA
NÄISSÄ MAISEMISSA?

MITÄ ÄÄNIÄ PIMEYDESTÄ
KUULUU?

KERRO MINULLE,
MITÄ PIDIT
TEHTÄVISTÄ.

OPETTAJAN OSIO

Monilukutaitoa tehtäväkorteilla

Käsilläsi on Herkkien korvien tehtäväkorttien toinen osa. Herkkien korvien tehtäväkortit on kaksiosainen kokonaisuus, jossa tavoitteena on tarkastella ääntä hieman totutusta poikkeavalla tavalla. Tarkastelussa apuna on kuvat, jolloin tehtäväkortit toimivatkin hyvin esimerkiksi monilukutaidon perusteiden oppimisessa.

Molemmat teokset ovat jaossa pdf-muodossa verkossa ja ne ovat käyttäjilleen ilmaisia. Tekijät toivovat, että niitä ei ainoastaan tulostettaisi, vaan käytettäisiin ekologisemmin digitaalisia teknologioita hyödyntämällä. Tehtäväsivuja voi tallentaa kuvina koneelle ja käyttää niitä sitten erilaisissa ohjelmaympäristöissä sen mukaan onko tarkoituksena piirtää, tehdä animaatiota, tallentaa ja editoida ääntä vai säveltää omaa musiikkia.

Tehtäväkortit toimivat parhaiten, kun lähdette yhdessä soveltamaan niitä eri tavoin ja jatkatte korteissa olevia ideoita itse eteenpäin. Mikäli julkaisette täytettyjä kortteja tai korttien inspiroimia teoksia sosiaalisessa mediassa, toivomme että liitätte niihin viitteen #herkatkorvat. Voitte lähettää täytettyjä korttia tai niistä syntyneitä polkuja myös meille sähköpostitse:

Sara Sintonen: sara.sintonen@helsinki.fi

Emilia Erfving: emilia.erfving@gmail.com

Korttikohtaisia vinkkejä

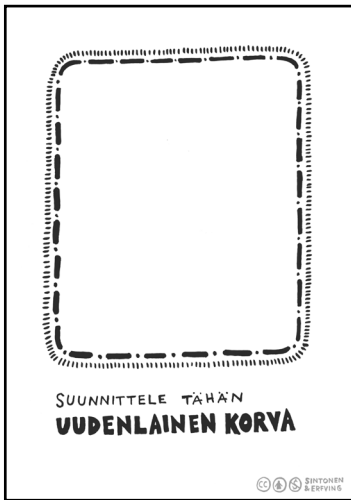

Kortti 1. Soitetaan aluksi fanfaari! Fanfaari tarkoittaa lyhyttä musiikkia, jota soitetaan esimerkiksi silloin, kun joku tapahtuma on alkamassa. Millaisen fanfaarin sinä soittaisit? Millaisia tilanteita fanfaarilla voi juhlistaa? Voiko fanfaarin soittaa viikon tai vaikkapa kesän alun kunniaksi?

Kortti 2. Korva on mielenkiintoinen elin. Sen avulla voi kuulla ja havainnoida erilaisia ääniä. Korvalehti auttaa keräämään ääniä ja johdattaa ne korvakäytävään. Korva on tosi herkkä elin, josta kannattaa pitää hyvää huolta.

Pohtikaa yhdessä, voiko korvilla olla muitakin tehtäviä kuin kuunteleminen? Norsu esimerkiksi viilentää itseään korvillaan.

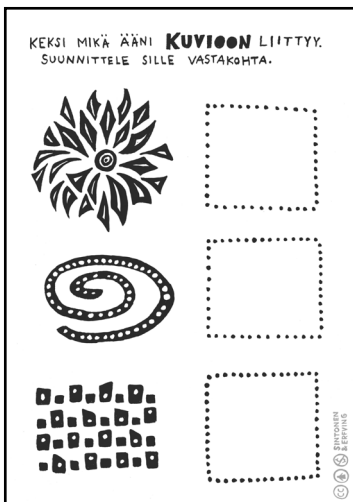

Kortti 3. Suunnittele itse uudenlainen korva. Korva voi olla erikoistunut esimerkiksi kuulemaan tietynlaisia ääniä. Miltä hiljaisia ääniä kuulemaan kehittynyt korva näyttää? Voiko korva olla jossain muualla kehossa kuin päässä? Entä millainen on tulevaisuuden korva? Voiko sillä kuunnella musiikkia ilman laitteita tai ääniä menneisyydestä ja tulevaisuudesta?

Kortti 4. Kuvan oliot ovat mielikuvitusolentoja, joilla on myös mielikuvituksellinen ääni. Voiko äännellä, vaikka ei olisi iso suu? Pohtikaa, mikä voi vaikuttaa ääneen ja kykyyn tuottaa erilaisia ääniä. Voitte myös keksiä oliolle nimet ja piirtää niille kavereita.

Miten sinun keksimäsi olio äänтелеe?

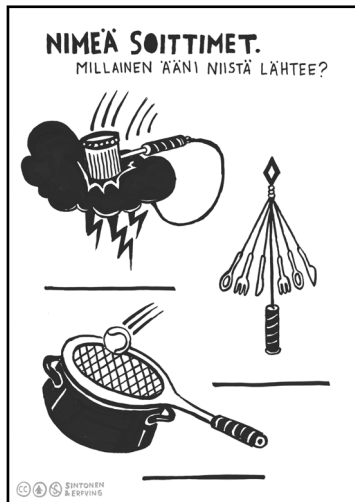

Kortti 5. Kuvassa on kolme erilaista ääntä kuvaavaa piirrosta. Miettikää ensin, miltä kuvatut äänet kuulostavat. Pohtikaa seuraavaksi, millainen ääni olisi vastakohta kuvatuille äänille. Piirtäkää keksimiänne vastakohtaäänne vastaavat kuvat ruutuihin.

Kortti 6. Katsokaa ympärillänne olevaa tilaa ja ottakaa käteen ensimmäinen esine, jonka näette. Millaisia ääniä sillä voi tehdä?

Ääniä ja musiikkia voi monesti tehdä ilman soittimia-kin ja monista eri esineistä voi keksiä omia soittimia. Esineitä voi yhdistää myös toisiinsa. Kokeilkaa rohkeasti ja etsikää yhdessä soitinrakennusvinkkejä verkosta!

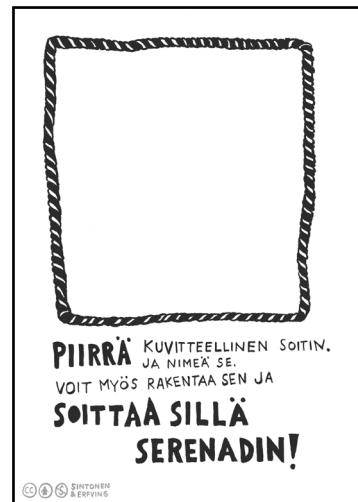

Kortti 7. Kuvassa on mielikuvituksellisia soittimia. Jos niitä voisi oikeasti soittaa, miltä ne kuulostaisivat?

Kortti 8. Serenadi tarkoittaa soittoa, jota voi esittää erityisesti sellaiselle henkilölle, josta tykkää. Suunnittele oma soitin, jolla voisi soittaa serenadin vaikka parhaalle kaverille. Mikä voisi olla keksimäsi soittimen nimi? Voiko sen rakentaa oikeasti?

Jos soitinten suunnittelu innostaa, miettikää miltä näyttäisi soitin, jolla voi soittaa haikaa musiikkia? Entä soitin, joka on suunniteltu vauhdikkaan musiikin soittamiseen?

Kortti 9. Reseptin mukaan voi valmistaa äänikeittoa kuvittelemalla. Oman idean voi myös kokeilla äänittä. Tai sitten äänikeiton voi myös tehdä oikeasti kattilaan, laittamalla sinne asioita, joista lähtee ääniä kun niitä sekoittaa.

Kortti 10. Suunnittele oma ääniresepti. Voit pyytää kavereita äänitelemään sen kanssasi.

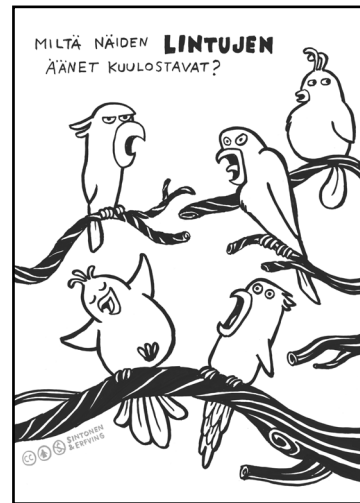

Kortti 11. Katso tarkkaan kuvaa. Joku kysyy: "Kuka siellä?". Keskustelkaa, millainen ääni eri kysyjällä on? Entä, minkälainen olo hänellä mahtaa olla? Kokeilkaa myös itse esittää kysymys piirretyn kaltaisesti. Voitte myös jatkaa ideaa piirtämällä itse eri tavoin sanottuja samoja asioita.

Kortti 12. Oksilla istuu viisi melko saman näköistä lintua. Jos oikein tarkkaan katsoo, voi kuulla, kuinka eri tavalla ne äännelevät. Valitse yksi linnuista ja esitä sen ääntelyä. Arvaako kaverisi, minkä linnun valitsit?

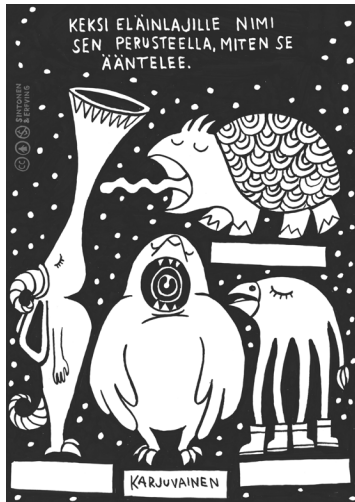
Voitte myös kokeilla harjoitusta, jossa näyttelette tilanteen, jossa kuvan linnut keskustelevat keskenään esimerkiksi hyönteisten vähydestä, pesän rakentamisesta tai toisista linnuista. Ideana on yrittää eläytyä valitun linnun tunnetilaan.

Kortti 13. Koska korvia ei voi sulkea, niin joskus voi kuulla sellaista, mikä yllättää. Onko sinulle käynyt joskus näin? Kerro siitä.

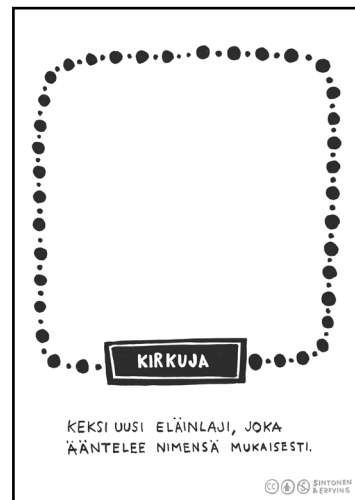
Kortti 14. Kuvassa tapahtuu paljon ja kaikenmoista. Kuinka monta erilaista äänilähdettä löydät kuvasta? Voitte näytellen improvisoida kuvaan liittyviä tilanteita ja ääniä jatkaen tarinaa eteenpäin.

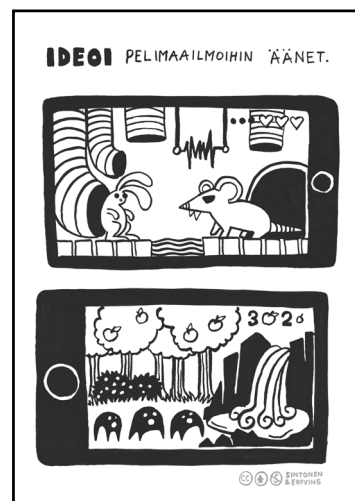
Kortti 15. Joskus eläimiä nimetään niiden ääntelyn mukaan. Esimerkiksi kuikka (lintu) on saanut nimensä soidinäänensä perusteella. Miettikää ensin, miten nämä mielikuvituseläimet äännelevät. Keksikää niille lajinimi sen mukaan.

Kortti 16. Keksi uusi eläin, jonka laji on kirkuja. Entäpä miltä näyttäisi louskaja, huutaja tai kähisijä?

Kortti 17. Koska korva on niin herkkä elin, niin joskus joku ääni voi satuttaa sitä. Onko sinulle käynyt joskus näin? Miettikää yhdessä keinoja, miten korvalle haitallisia ääniä voitaisiin poistaa.

Kortti 18. Monissa digitaalisissa peleissä on hauskoja ja mielenkiintoisia äänimaailmoja. Äänet ja musiikki ovatkin usein tärkeä osa peliä. Millaisia ääniä sinä liittäisit näihin pelitilanteisiin? Jos innostut, suunnittele oma pelinäkömä ja keksi siihen äänet.

Kortti 19. Oletko koskaan huomannut, että tuuli ei kuulostaa aina samanlaiselta? Pohtikaa yhdessä, mitkä kaikki asiat vaikuttavat siihen. Kuvaillkaa omin sanoin tuulta eri tilanteissa (suhiseva tuuli, vinkuva tuuli jne.).

Kortti 20. Keskustelkaa, mitä silloin voi kuulla, kun on aivan pimeää. Pohtikaa, miltä se voi tuntua. Miettikää esimerkiksi paikkoja, joissa ei näe mitään, mutta voi kuulla kaikenmoista. Mitä juuri tämän oven takaa löytyy?

Kortti 21. Miltä Herkkien korvien tehtäväkortit ovat sinusta tuntuneet? Mistä erityisesti pidit ja miksi? Kokemuksista voi keskustella yhdessä ryhmän kanssa ja pienemmässäkin porukassa.

Jos haluatte lähettää tekiöille terveisiä, onnistuu se parhaiten sähköpostilla:

Sara Sintonen: sara.sintonen@helsinki.fi
Emilia Erfving: emilia.erfving@gmail.com

